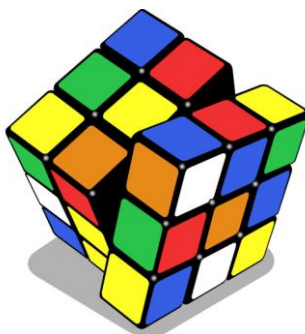

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ της Σχολικής Μονάδας

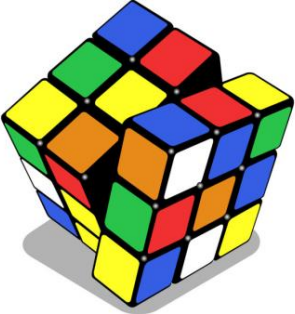

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 21+:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ- 6^{ου} ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2025-2026
Σχολική μονάδα	6^ο Νηπιαγωγείο Αγίου Νικολάου
Αριθμός τμημάτων	2
Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας	43
Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας	5
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων	3- Οι εκπαιδευτικοί των δύο βασικών Υποχρεωτικών Τμημάτων και η εκπαιδευτικός Παράλληλης Στήριξης
Αριθμός τμημάτων – Αριθμός Σχεδίων Δράσης Τμημάτων	1 Σχέδιο Δράσης Τμημάτων Συντονιστής Ομάδας Δράσης : Μπουκοβάλα Κασσιανή ➤ 1 Τμήμα πρωινό υποχρεωτικό με υπεύθυνη Νηπιαγωγό Κλεισαρχάκη Ειρήνη και εκπαιδευτικό Παράλληλης Στήριξης ➤ 2 Τμήμα πρωινό υποχρεωτικό με υπεύθυνη Νηπιαγωγό Μπουκοβάλα Κασσιανή

Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Φροντίζω το Περιβάλλον	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Δημιουργώ και Καινοτομώ– Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
			
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή και Άσκηση	1. Παγκόσμια τοπική και πολιτιστική κληρονομιά	1. Ανθρώπινα Δικαιώματα	1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική

Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)

Το όραμά μας	Με τη φετινή εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, το βασικό όραμα της Σχολικής μας Μονάδας διαμορφώνεται σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο που διατρέχει το σύνολο του συγκεκριμένου αυτού προγράμματος. Στο επίκεντρο του οράματός μας βρίσκεται η επιδίωξη επιτυχούς καλλιέργειας των Δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα στις 3 βασικές κατηγορίες, στις οποίες αυτές διακρίνονται: α. δεξιότητες μάθησης(κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, συνεργασία και επικοινωνία) , β. δεξιότητες αλφαριθμητισμού (ιδιαίτερως ψηφιακού εγγραμματισμού) και γ. δεξιότητες ζωής (ευελιξία, ηγεσία, ανάληψη πρωτοβουλίας και παραγωγικότητα). Παράλληλα, στο επίκεντρο του οράματός μας βρίσκεται η ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων. Θεωρούμε ότι ο δυναμικός συνδυασμός όλων των προαναφερθέντων στοιχείων αποτελεί για τους μαθητές και τις μαθήτριες του Νηπιαγωγείου το κατάλληλο υποστηρικτικό πλαίσιο για την προσωπική τους ευημερία και ευεξία αλλά και για τη μελλοντική εξέλιξή τους σε αυτόνομα, ενεργά και παραγωγικά μέλη της κοινωνίας. Στα σημαντικά πλεονεκτήματα, που πιστεύουμε ότι θα συνδράμουν ουσιαστικά στην επιτυχία του προγράμματος, συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων: α. Ευχάριστο κλίμα συνεργασία μεταξύ των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων β. Διάθεση για ανταπόκριση σε εκπαιδευτικές προκλήσεις γ. Εξαιρετική υποστήριξη από την Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου δ. Καλή συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και τους Γονείς ε. Επαρκής υλικοτεχνική υποδομή της Σχολικής Μονάδας - στ. Καλές ψηφιακές δεξιότητες της προϊσταμένης του νηπιαγωγείου ζ. Δημιουργία και συνεχής ενημέρωση ιστοσελίδας του σχολείου για την ευκολότερη και άμεση διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων. Αναφορικά με τα μειονεκτήματα, τα σημεία που πιθανόν να δυσκολέψουν τις δράσεις μας όπως: α. Γεωγραφική θέση σχολείου που δυσκολεύει μετακινήσεις και επισκέψεις σε εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος χώρους λόγω κυρίως του μεγάλου κόστους μεταφοράς των μαθητών. β. Ακαταλληλότητα προαύλιου χώρου για εξωτερικές δράσεις. γ. Μεγάλος αριθμός μαθητών στα υποχρεωτικά τμήματα.
Στόχοι της σχολικής μονάδας σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες	Σε άμεση συνάρτηση με το όραμα της Σχολικής μας Μονάδας, όπως αυτό περιγράφηκε στην προηγούμενη ενότητα του παρόντος Σχεδίου Δράσης, οι στόχοι του σχολείου σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες θα εστιάσουν στα εξής: •στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και γόνιμης συνεργασίας τόσο μεταξύ των νηπίων όσο και μεταξύ των εκπαιδευτικών •στην καλλιέργεια των βασικών δεξιοτήτων του προγράμματος «Εργαστήρια Δεξιοτήτων», όπως αυτές περιγράφηκαν στην προηγούμενη ενότητα, με απώτερο στόχο την ολιστική ανάπτυξη της προσωπικότητας των νηπίων

- στην ευαισθητοποίηση των νηπίων για θέματα ζωτικής σημασίας, που αφορούν τόσο το ανθρωπογενές και το φυσικό μας περιβάλλον όσο και την προστασία του πλανήτη μας
- στη συνειδητοποίηση της ανάγκης μετάβασης από το «εγώ» στο «εμείς» καθώς και στη συνακόλουθη κινητοποίηση των μαθητών και μαθητριών και την ανάληψη δράσης για το κοινό καλό
- στην ανάπτυξη και εδραίωση αξιών όπως η συνεργασία, ο σεβασμός στη γνώμη του άλλου, η αγάπη για τον πλησίον, η αλληλεγγύη και η αποδοχή της διαφορετικότητας.
- στην εξοικείωση των νηπίων με τις Νέες Τεχνολογίες και τα ψηφιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα

Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ως προς τη Θεματική
Ενότητα

Ζω καλύτερα- Ευ ζην

Θέμα: Διατροφή και Άσκηση

Ενδεικτικός τίτλος: «Οι ντετέκτιβ ανακαλύπτουν το μυστικό για σώμα γερό και μυαλό δυνατό».

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια αύξηση των παχύσαρκων και υπέρβαρων ατόμων σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Ομοσπονδία Παχυσαρκίας (2019), ο αριθμός των παχύσαρκων παιδιών παγκοσμίως προβλέπεται ότι θα ξεπεράσει τα 250 εκατομμύρια μέχρι το 2030, από τα 150 εκατομμύρια που είναι σήμερα. Τα νούμερα αυτά είναι άκρως ανησυχητικά για το επίπεδο υγείας των μελλοντικών ενεργών πολιτών. Ειδικότερα στον ελλαδικό χώρο, με βάση πρόσφατα δεδομένα, 1 στα 4 παιδιά σχολικής ηλικίας κατηγοριοποιείται ως παχύσαρκο ή υπέρβαρο. Ο τρόπος με τον οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο τόσο στην υγεία τους ως ενήλικες, όσο και στην ποιότητα ζωής τους. Ενώ η έλλειψη θρεπτικών συστατικών μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένη ανάπτυξη, η υπερβολική πρόσληψη θερμίδων και λιπαρών οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην υπέρμετρη αύξηση βάρους και στην εμφάνιση χρόνιων προβλημάτων υγείας (υψηλή χοληστερόλη, υψηλή αρτηριακή πίεση, σάκχαρο) από πολύ μικρές ηλικίες. Δεδομένου λοιπόν ότι το πρόβλημα της παχυσαρκίας εντοπίζεται από την παιδική ηλικία, γίνεται εύκολα αντιληπτή η ανάγκη υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προκειμένου να τροποποιηθούν προς το καλύτερο οι στάσεις και οι αντιλήψεις των παιδιών αυτής της ηλικίας και να υιοθετηθούν αλλαγές στον τρόπο ζωής (διατροφή, φυσική δραστηριότητα κτλ) επωφελείς για την υγεία τους. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Οι ντετέκτιβ ανακαλύπτουν το μυστικό για σώμα γερό και μυαλό δυνατό» αποτελεί μία εισαγωγή των μαθητών/τριών στις σωστές διατροφικές συνήθειες και στη σημασία της άσκησης για την υγεία τους, υπό το πρίσμα των δεξιοτήτων μάθησης “4C” (επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη δημιουργικότητα).

Διάρκεια 7 εβδομάδες. Περίοδος υλοποίησης Οκτώβριος – Νοέμβριος

ως προς τη Θεματική
Ενότητα

Φροντίζω το Περιβάλλον

Θέμα: Παγκόσμια τοπική και πολιτιστική κληρονομιά

Ενδεικτικός τίτλος: «Υπεύθυνα παιδιά-Υπερασπιστές των ζώων».

Το παρόν πρόγραμμα ανήκει στη θεματική « Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου (ΙΕΠ, 2014). Σύμφωνα με την σύγχρονη οπτική της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, η οποία αναγνωρίζεται ως Εκπαίδευση για την Αειφορία, το περιβάλλον δεν αντιμετωπίζεται απλώς ως πηγή γνώσης αλλά γίνεται κατανοητό ως σύστημα ισορροπιών και σχέσεων και ο κεντρικός στόχος της είναι ο ενεργός πολίτης (ΙΕΠ, 2014). Ο εκπαιδευτικός έχει το ρόλο του συνερευνητή στις διαδικασίες εντοπισμού, διερεύνησης και ανάλυσης των σχετικών θεμάτων, του υποστηρικτή και διευκολυντή για την ανάληψη πρωτοβουλιών, διερεύνησης και δράσης από τα παιδιά, μαζί με τα παιδιά, και σε συνεργασία με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Οι δράσεις για την προσέγγιση ζητημάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης αφορούν τη διασύνδεση των γνώσεων με οικείες πρακτικές καθημερινής ζωής των μαθητών/τιών, την ανάληψη πρωτοβουλιών καθώς και την αναδιαμόρφωση των στάσεων των μαθητών/τριών προς το περιβάλλον. Η αξιολόγηση των σχετικών δράσεων στηρίζεται κυρίως σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης, οι οποίες εφαρμόζονται από τους ίδιους μαθητές/τριες σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο με την υποστήριξη του/της εκπαιδευτικού. Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση, η εκπαίδευση και η αλλαγή συμπεριφοράς των μαθητών/τριών σε θέματα που αφορούν τα δικαιώματα των ζώων.

Διάρκεια: 7 εβδομάδες. Περίοδος υλοποίησης: Δεκέμβριος- Ιανουάριος

ως προς τη Θεματική
Ενότητα

Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-
Κοινωνική Συναίσθηση και
Ευθύνη

Θέμα: Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ενδεικτικός τίτλος: «Κι αν ήμουν εγώ;».

Στα πλαίσια μίας δημοκρατικής και πολυπολιτισμικής κοινωνίας η ανάγκη για συνεργασία, σεβασμό, αποδοχή του άλλου και επίλυση προβλημάτων καθίσταται απαραίτητη. Το παρόν Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων βασίζεται στην εκμάθηση μέσω επίλυσης προβλήματος, καθώς τα παιδιά αφορμούμενα από το πρόβλημα, διερευνούν, δοκιμάζουν, ανακαλύπτουν και σχεδιάζουν δράσεις προκειμένου να οδηγηθούν στη λύση. Η μάθηση πλαισιώνεται από τη σύνδεση της εμπειρίας των παιδιών (learning by doing), της συνεργασίας μέσα από την συνύπαρξη ως μέλος ομάδας ομοτίμων, με τον αναστοχασμό των καθημερινών βιωμάτων. Το παρόν πρόγραμμα στοχεύει στην καλλιέργεια δεξιοτήτων μάθησης του 21ου αι., δεξιότητες ζωής και δεξιότητες του Νου για παιδιά, μελλοντικούς ενεργούς πολίτες σύμφωνα με το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (2018), οι οποίοι θα είναι κριτικά και δημιουργικά σκεπτόμενοι, υπεύθυνοι και ψηφιακά εγγράμματοι. Σε αυτό το πλαίσιο, το πρόγραμμα εμπλουτίζεται επιπλέον από δραστηριότητες δημιουργίας ψηφιακού υλικού καθώς η ανάγκη για μελλοντικούς πολίτες ψηφιακά εγγράμματους είναι καθοριστική.

Διάρκεια: 7 εβδομάδες. Περίοδος υλοποίησης: Φεβρουάριος- Μάρτιος

ως προς τη Θεματική
Ενότητα

Δημιουργώ και Καινοτομώ-
Δημιουργική Σκέψη και
Πρωτοβουλία

Θέμα: STEM-STE(A)M και Εκπαιδευτική Ρομποτική

Ενδεικτικός τίτλος: «Τα Ρομπότ στην υπηρεσία της Ανακύκλωσης».

Το διδακτικό σενάριο αποτελεί μια διδακτική πρόταση, μέσα από τα στάδια της οποίας οι συμμετέχοντες μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε διερευνητικές και ανακαλυπτικές, ομαδικές δραστηριότητες και δραστηριότητες επίλυσης προβλήματος. Ολοκληρώνοντας το σενάριο οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

Ως προς τους γνωστικούς στόχους

Να χαράσσουν διαδρομές

Να εμπεδώσουν τις χωρικές σχέσεις

Να κάνουν ομαδοποιήσεις και ταξινομήσεις

Ως προς τους στόχους δεξιοτήτων

Να χρησιμοποιούν υλικά

Να προγραμματίζουν το Bee-bot

Ως προς τις στάσεις/συμπεριφορές

Να εργάζονται σε ομάδες

Να αιτιολογούν τις παρατηρήσεις τους

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι καθοδηγητικός, συντονιστικός και υποβοηθητικός στη λειτουργία των ομάδων. Μέσα από τις σχεδιασμένες δραστηριότητες οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να καλλιεργήσουν την υπολογιστική σκέψη (computational thinking) με δραστηριότητες επίλυσης προβλήματος.

Διάρκεια: 7 εβδομάδες. Περίοδος υλοποίησης: Απρίλιος-Μάιος

Ειδικότερα οφέλη

Στα ειδικότερα οφέλη της εφαρμογής και υλοποίησης των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων συγκαταλέγεται το μεγάλο εύρος δεξιοτήτων (νου, μάθησης, ζωής, κοινωνικών, συναισθηματικών, τεχνολογίας) που καλλιεργούνται και διατρέχουν όλους τους θεματικούς κύκλους, με αποτέλεσμα σταδιακά η μάθηση να εκπορεύεται αλλά και να βασίζεται αποκλειστικά στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των ίδιων των μαθητών.

- Ευαισθητοποίηση και εξοικείωση των μαθητών μας με θέματα όπως τα Ανθρώπινα δικαιώματα, τη διαφορετικότητα, την αντιμετώπιση των διακρίσεων, την συμπερίληψη.
- Υπευθυνότητα, δημιουργικότητα και ανάπτυξης του αισθήματος δικαιοσύνης των παιδιών .
- Ενδυνάμωση των παιδιών προκειμένου να συμμετέχουν ενεργά στην καθημερινή διδασκαλία , να αποφασίζουν συλλογικά για την αντιμετώπιση προβλημάτων και την επίλυση συγκρούσεων..
- Διερεύνηση νέας γνώσης μέσω παρατήρησης και πειραματισμού (βιωματική

	μάθηση) και τροποποίηση των γνώσεων που ήδη υπάρχουν
Αναμενόμενο αντίκτυπο για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας	Η συνεργασία, η δημιουργικότητα, η κριτική σκέψη και η επικοινωνία, που αποτελούν βασικούς πυλώνες του προγράμματος, θα αποτελέσουν σημαντικούς άξονες αναφοράς μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας οδηγώντας σε ενδιαφέροντα εκπαιδευτικά αποτελέσματα-προϊόντα συλλογικής προσπάθειας. • Να ενισχυθεί το προφίλ του σχολείου. • Να υπάρχει ακόμα καλύτερη συνεργασία στο Σύλλογο διδασκόντων. • Να γίνει ενδυνάμωση των σχέσεων όλων όσων συμμετέχουν στη σχολική κοινότητα.
Αντίκτυπο στην τοπική κοινότητα	Από τη διάχυση των αποτελεσμάτων των επιμέρους δράσεων ανά θεματικό κύκλο, θα υπάρξει συνολική ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας για ζητήματα που αφορούν το σύνολο της κοινωνίας, ελπίζοντας ότι η ενημέρωση θα λειτουργήσει ενισχυτικά στην ανάληψη ατομικής ευθύνης αλλά και πρωτοβουλιών για τη βελτίωση των θεμάτων που η Σχολική Μονάδα θα επεξεργαστεί στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών	Οι προσαρμογές που θα βοηθήσουν στη συμμετοχή και ένταξη όλων των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, αφορούν κυρίως τη διδακτική προσέγγιση. Θα αξιοποιηθεί ένα πλήθος στρατηγικών διδασκαλίας, που αξιοποιώντας εποπτικό και ψηφιακό υλικό, βιωματικές δράσεις, τέχνες και θεατρικό παιχνίδι, θα επιδιώξει να συμπεριλάβει όλους τους μαθητές, συνεκτιμώντας τον ρυθμό και το προφίλ μάθησης του καθενός.
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το σχέδιο δράσης	1.Συνεργασία των μελών του Συλλόγου διδασκόντων 2.Συνεργασία με το Δήμο Αγίου Νικολάου 3.Συνεργασία με την Συντονίστρια εκπαιδευτικού έργου 4.Συνεργασία με τους γονείς του Νηπιαγωγείου. 5. Ελληνική Φιλοζωϊκή Εταιρεία 6.Πανελλαδική Φιλοζωϊκή Περιβαλλοντική Ομοσπονδία 7.Animal Action 8.MKO Ομάδα Ευκαιρίας Ζωής για τα ζώα της φάρμας 9.Europe Code Week 10. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ 11. Ανακύκλωση μπαταριών ΑΦΗΣ 12. In Action for a better world 13. Χαμόγελο του παιδιού 14. Συνεργασία με γυμναστή 15. Ευρωπαϊκό Μαθητικό Ραδιόφωνο

- 16.Unicef,
- 17.Υπατη Αρμοστεία,
- 18.Action Aid,
- 19.Δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού
- 20.Human Rights for Beginners

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων

Κείμενο 100 λέξεων (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) στην μορφή λίστας για κάθε Θεματική Ενότητα

 Ζω καλύτερα- Ευ ζην	 Φροντίζω το Περιβάλλον	 Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	 Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια	1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	1. Ανθρώπινα δικαιώματα	1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη	2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία	2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση	2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση	3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά	3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα	

2. Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης

(σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)

ως προς το σχολικό κλίμα γενικά	• Δεξιότητες μάθησης: Επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα • Δεξιότητες Ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα • Δεξιότητες του νου: Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, κατασκευές, αναστοχασμός • Ψηφιακές δεξιότητες
ως προς τη ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)	Οι μαθητές/τριες μέσα από διάφορες δραστηριότητες ενημέρωσαν γονείς αλλά και μαθητές άλλων Νηπιαγωγείων.
ως προς την τοπική κοινότητα	Οι μαθητές/τριες μέσα από διάφορες δραστηριότητες ενημέρωσαν την τοπική κοινωνία για περιβαλλοντικά θέματα (ανακύκλωση) προκειμένου αυτή να μπορεί να γίνει αρωγός με σκοπό τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

3. Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος

Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπέρβλητα)	• Μικρός αύλειος χώρος • Κτηριακές εγκαταστάσεις • Περιορισμένος χρόνος για την υλοποίηση των εργαστηρίων
Προτάσεις	
• Η τρίωρη αποσπασματική εφαρμογή τους δυσκολεύει την ανάπτυξη δεξιοτήτων στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας καθώς χάνουν τη ροή των δραστηριοτήτων και δράσεων. Προτείνουμε να υπάρξει ευελιξία και να μπορεί ο εκπαιδευτικός να το προσαρμόσει στο ωρολόγιο εκπαιδευτικό προγραμματισμό του. • Συνεχής συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών με καθορισμένες παιδαγωγικές συναντήσεις ώστε να υπάρχει διαρκής στοχασμός και αναπροσαρμογή των σχεδίων δράσης ανάλογα με το σχολικό πλαίσιο και τις ανάγκες που προκύπτουν.	